

LESGEVEN OP JE VIJFTIENDE, LAAT DAT MAAR AAN ONS OVER...

Beschrijving van een GPS-project op een vmbo basis- en kaderberoepsgerichte leerweg. In dit artikel wordt beschreven hoe derde klas leerlingen van het Calvijn College in Zeeland, vestiging Krabbendijke, locatie Kerkpolder met basisschoolleerlingen van groep zes op pad gaan met een GPS. Ook wordt beschreven hoe er intensief samengewerkt wordt tussen de sectie LO en de sectie Zorg en welzijn van het Calvijn College. Uiteindelijk heeft deze samenwerking tot gevolg dat er een vakoverstijgend project is ontstaan wat de eerstkomende jaren zeker nog uitgebreid gaat worden.

Door: Tom Blok en Marianne de Looff

Al vanaf het schooljaar 2004 - 2005 wordt er door de sectie LO en de afdeling Zorg en Welzijn van het Calvijn College (Krabbendijke, locatie Kerkpolder) intensief samengewerkt. Het gaat hier om derde klas leerlingen van de basis- en kaderberoepsgerichte (BB en KB) leerweg van het vmbo. Aanleiding hiervoor was het uitwerken van competentiegericht leren, vakoverstijgend werken en het werken in kernteams in het derde en vierde leerjaar. Geprobeerd is om leerlingen van het derde leerjaar aan elkaar les te laten geven aan de hand van het werkveld 'Sportcentrum' van de afdeling Zorg en Welzijn. Omdat dit niet het gewenste resultaat had is er voor een ander werkveld, 'de basisschool' gekozen. Hiermee veranderde lesgeven aan elkaar in lesgeven aan leerlingen van de basisschool.

De sectie LO heeft in dezelfde periode, 2004 - 2005 het gebruik van GPS in de lessen LO geïntroduceerd. Het lopen van een GPS-speurtocht als onderdeel van diverse outdooractiviteiten als boogschieten, vlotbouwen, skeeleren etc. Een verdere uitwerking van het GPS-onderdeel, gericht op eigen vaardigheid van de leerlingen, in GPS-gebruik en op het ontwikkelen van lesbrieven, heeft geresulteerd in het GPS-project zoals dat nu draait:

Leerlingen van het derde leerjaar Zorg en Welzijn, BB en KB, verzorgen voor de groep zes leerlingen van alle basisscholen uit

de gemeente Reimerswaal (ZLD) een GPS fotopuzzeltocht.

Eén en ander zou niet mogelijk geweest zijn zonder een subsidie van € 2500,- van de gemeente Reimerswaal in het kader van sportstimulering en breedtesport. Ook het deelnemen aan een ICT-project door de betrokken zeven docenten leverde uiteindelijk € 2800,- op. Hierdoor is mogelijk geweest om de benodigde materialen aan te kunnen schaffen: voldoende GPS-apparaten, een laptop en de benodigde software.

Het project zoals het nu draait lijkt het begin te zijn van een groter geheel. Verschillende basisscholen die vorig jaar met de GPS-speurtocht kennis hebben gemaakt willen het in hun eigen lesprogramma in gaan passen. Gedacht wordt op dit moment aan vakken als geschiedenis en aardrijkskunde.

1 WAAROM HET PROJECT?

Het project is onderdeel van het werkveld 'Basisschool' wat alle leerlingen op de afdeling Zorg en Welzijn moeten doen. Dat gebeurt in zes perioden van zes weken. Zo werkt in de loop van het jaar elke leerling met het werkveld. Tijdens het programma LO komt het werken met een GPS aan bod. Leerlingen leren routes lopen en maken. Doordat de leerlingen een gedeelte van hun werkveld 'Basisschool' nu in de praktijk met een groepje kinderen afsluiten is het een zinvoller geheel geworden. De leerlingen werken naar de afsluiting toe. Extra

Hoe kan je waypoints vinden met een GPS?

waardevol is het voor de leerlingen die op hun 'oude' basisschool de GPS-speurtocht verzorgen.

2 WAT LEREN DE LEERLINGEN VAN DE UITVOERING?

Bij het maken van de opdrachten die horen bij het project wordt er gewerkt aan verschillende doelen:

- de leerlingen leren om routes te lopen met een GPS tijdens de lessen LO
- de leerlingen leren het gebruik van de GPS uit te leggen aan een groep kinderen van de basisschool
- de leerlingen leren leiding te geven aan een groep kinderen van de basisschool
- de leerlingen ervaren dat de rol van leidinggevende een andere is dan die van leerling
- de leerlingen leren plannen door het maken van een spel-schema voor een spelochtend voor leerlingen van groep zes
- de leerlingen moeten leren wat geschikte spelen zijn voor kinderen uit groep zes.

3 WAT MOETEN DE LEERLINGEN DAARVOOR DOEN?

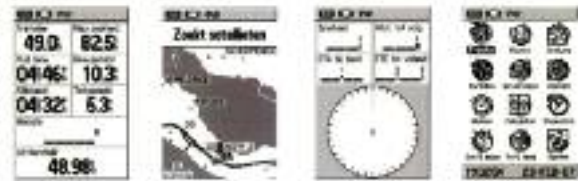
De leerlingen werken in zes weken tijd naar de afsluiting toe: met een groep van vier tot zes kinderen een fotopuzzeltocht lopen met behulp van een GPS. Ook moet er aan het einde van zes weken een draaiboek klaar zijn voor een spelochtend die gegeven zou kunnen worden aan dezelfde groep kinderen. De leerlingen werken in groepjes van drie of vier op de afdeling Zorg en Welzijn. Daar wordt ook door de docent het GPS-

Een GPS is een soort 'digitaal' kompas, het ontvangt zijn gegevens van satellieten. Je kan er op zien waar je bent en je kan een plaats vinden waar je naar toe wilt. Verder zitten er veel extra's op zoals een klok, kalender, snelheidsmeter, afstandsmeter en nog veel meer.

Als je buiten staat en je zet de GPS aan gaat hij op zoek naar satellieten. Als er genoeg gevonden zijn kan hij heel nauwkeurig de plaats bepalen waar je staat.

Als je op de knop pages drukt krijg je de volgende schermen te zien:

Julia moeten met de GPS een aantal punten vinden: 001, 002, 003 en 004

Dat doe je op de volgende manier: Druk op de knop FIND, je ziet dan dit scherm. Selecteer Waypoints en druk op ENTER

Je ziet dan een lijst met waypoints. Kies 001 en druk op ENTER

Ook in de regen...

Stoer hè!

project en het werkveld 'Basisschool' geïntroduceerd. Aan de hand van de opdrachten uit het werkveld maken de leerlingen met elkaar een planning en draaiboek voor een spelochtend. Hierin moet bijvoorbeeld rekening gehouden worden met de leeftijd van de kinderen, kinderen met een beperking en de soorten spelen die gedaan kunnen worden. Ook moeten de leerlingen een tijdschema opzetten voor de spelochtend. Tegelijkertijd moeten de leerlingen zich verdiepen in het gebruik van de GPS.

Aan het begin van het schooljaar zijn er twee klassikale GPS-lessen gegeven. Als de leerlingen met het project gestart zijn gaan ze op herhaling. Met een leskaart gaan ze tijdens een blokkur LO zelfstandig een route lopen in de omgeving van de school. Vragen die ze daarbij tegenkomen moeten ze zoveel mogelijk met elkaar oplossen, een docent is er niet bij. Wel moeten ze aan het einde van het blokkur bij de docent LO een en ander doorspreken. Deze controleert dan ook de eigen vaardigheid van de leerlingen in het gebruik van de GPS. Ook laat de docent LO de leerlingen het gebruik van de GPS uitleggen om te oefenen voor het uitleggen aan de basisschoolklas. Tijdens het project wordt er door de leerlingen behoorlijk zelfstandig, in groepjes gewerkt. De opdrachten staan vrij uitge-

breid in het werkboek van het werkveld. Er wordt door de leerlingen op allerlei manieren informatie verzameld over geschikte spelen voor groep zes. Dit moet met elkaar in een draaiboek verwerkt worden. Ook de planning van de spelen moet hierin staan. De docent LO is beschikbaar om te helpen met het opzetten van het spelschema en om vragen rondom GPS-gebruik te beantwoorden.

De docent Zorg en Welzijn bewaakt het maken van het draaiboek voor de spelochtend. Uiteindelijk wordt er in de vijfde of zesde week van een (werkveld)periode afgesloten met een GPS-fotopuzzeltocht op één van de basisscholen van Reimerswaal. Twee docenten LO zorgen voor de verschillende routes en bijbehorende foto's in de kernen van de gemeente. Het maken van deze routes gebeurt nu nog door leerlingen van leerjaar 4 vmbo GT als keuzeonderdeel binnen LO. Zij zorgen er met de docenten voor dat de waypoints en foto's voor de derde klas leerlingen beschikbaar zijn.

4 DE TIJD DIE HET PROJECT DUURT

De totale lestijd die aan het complete werkveld basisschool besteed wordt bedraagt ca. 24 lessen in zes weken. Een gedeelte hiervan komt voor rekening van het GPS-project. Onge-

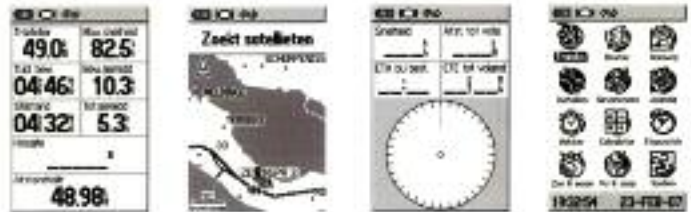
Hoe zet ik waypoints in een GPS?

Een GPS is een soort 'digitaal' kompas, het ontvangt zijn gegevens van satellieten. Je kan er op zien waar je bent en je kan een plaats vinden waar je naar toe wilt. Verder zitten er veel extra's op zoals een klok, kalender, snelheidsmeter, afstandsmeter en nog veel meer.

Als je buiten staat en je zet de GPS aan gaat hij op zoek naar satellieten. Als er genoeg gevonden zijn kan hij heel nauwkeurig de plaats bepalen waar je staat.

Als je op de knop **pages** drukt krijg je de volgende schermen te zien:

Julie moeten met de GPS een aantal punten vastleggen. Dat worden **WAYPOINTS** genoemd. Hoe je dat moet doen wordt hieronder uitgelegd. Op de GPS zitten 8 kleine knoppen en 1 grote knop vinden: 001, 002, 003 en 004. Voor het maken van een **WAYPOINT** is de knop **MARK** belangrijk.

Druk op de knop **MARK** om de plek waar je bent op te slaan in de GPS. Je krijgt dan dit scherm te zien. Schrijf op papier het nummer van het waypoint en zet die ook op de kaart, met een naam en ook de opdracht die je verzorgen hebt. **Bijv: 001, monument, welke namen staan er op. Het is belangrijk dat je later de juiste opdracht, foto en waypoint bij elkaar hebt!!!** Selecteer **OK** en druk op **ENTER**.

Het volgende waypoint wat je opslaat krijgt een volgend nummer

Succes

Je ziet een scherm met informatie over waypoint 001. Rechts, onderin het scherm moet je **Ga naar** selecteren. En weer op **ENTR** drukken.

Kies 'Niet via wegaf'

Er verschijnt een scherm met een plattegrondje. Druk op **pages** tot je het kompas met de pijl ziet.

De pijl wijst de richting aan die je moet lopen om bij 001 te komen (wel goed vasthouden.....)

Als je aangekomen bent geeft de GPS een melding; Aankomst bij 001. Je bent er dan nog niet precies, je kan heel nauwkeurig tot de teller op 10 meter of minder staan.

Daarna ga je op zoek naar 002, 003 en 004.

Succes!!!

Hulp bij het uitlezen van de GPS

veer vier tot zes lesuren wordt er door de leerlingen aan het draaiboek van de spelochtend gewerkt. Dit gebeurt op de afdeling Zorg en Welzijn door het groepje van drie of vier leerlingen. Met de GPS wordt in ieder geval twee lesuren verplicht gewerkt. Naar behoefte kunnen de leerlingen daarna zelfstandig in eigen tijd met de GPS aan de slag. Een lesuur duurt 45 minuten.

5 AFSLUITING EN BEOORDELING

Dit onderdeel is nog het minst uitgewerkt. Dat komt omdat we het erg moeilijk vinden een objectieve manier van beoordelen te vinden. Voorlopig wordt het geheel als een handelingsopdracht LO beoordeeld. In de komende periode tot de zomervakantie willen we in ieder geval voor de volgende onderdelen proberen een beoordeling te maken voor GPS-gebruik:

- de leerling moet een aantal mogelijkheden van de GPS uit kunnen leggen
- de leerling kan met de GPS waypoints opzoeken
- de leerling kan met de GPS waypoints markeren.

Een verdere uitwerking is mogelijk op allerlei manieren:

- leerlingen zelf de contacten met de basisscholen laten onderhouden en zelf de afspraken laten maken
- leerlingen de spelactiviteiten ook daadwerkelijk laten uitvoeren

- de GPS-fotopuzzeltocht kan dan gebruikt worden om op een locatie te komen waar de spelen gedaan worden (sporthal, sportveld).

Basisscholen willen de GPS-fotopuzzeltocht inpassen in hun lesprogramma. Dat kan door bijvoorbeeld een kunst- / geschiedenis- of aardrijkskunderoute in het dorp te maken .

Sectie LO Calvin College Krabbendijke, locatie Kerkpolder

De foto's bij dit artikel zijn van Tom Blok

Correspondentie: tomblok@zeelandnet.nl